

Posudek oponenta závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: MgA. Jan Pfeiffer, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.

Autor závěrečné práce: Anna Mílková

Obor: Speciální pedagogika – Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Akademický rok: 2023/2024

Název práce: Environmentální otázky v současném umění

Obsah a cíl práce: Bakalářská práce Anny Mílkové si klade za cíl prozkoumat téma environmentálních tendencí v umění. Bakalantka se zaměřila na vybrané současné umělecké přístupy k environmentálním tématům, pozornost věnuje i předcházejícím uměleckým tendencím, které dle jejího názoru umění s environmentální nebo ekologickou problematikou souvisejí či je předjímají (dadaismus, francouzský nový realismus apod.). Prezentuje a popisuje dále vlastní tvorbu na toto téma a také didaktickou transformaci tématu do výtvarné výchovy v předškolním vzdělávání. Bakalantka pracovala se zvoleným tématem v rovině kulturních dějin a dějin umění, v rovině pedagogické / didaktické a v rovině vlastní autorské (umělecké) tvorby. Členění kapitol tyto roviny respektuje.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů): Jako problematické vnímám logické provázání kapitol – po kap. 1.3 Globální environmentální problémy bakalantka bez jakéhokoliv ujasnění vzájemných vazeb a souvislostí přejde ke kapitole 1.4. Historie a 1.4.1 Dadaismus. Zde A. Mílková uvádí: „V období dadaismu je možné pozorovat různé znaky, které mohou být považovány za předchůdce současného umění, které se zabývá environmentální či ekologickou tematikou především z hlediska různých materiálů, ze kterých umělci tvořili. Dadaističtí umělci se ale nesnažili přímo o recyklaci materiálů a využití nepotřebných materiálů v umění z důvodu ochrany životního prostředí.“ **O jaké znaky se tedy jedná? Jaké znaky a specifika dadaistické tvorby souvisejí se současným environmentálně laděným uměním? O co se dadaisté snažily, jaký byl význam jejich tvorby v kontextu doby? Žádám bakalantku, aby v rámci obhajoby na tyto otázky reagovala.** Podobně je tomu i u dalších zmíněných tendencí – nový realismus, arte povera. Současní umělci a umělkyně jsou vybráni velmi subjektivně. To bych ovšem neviděla jako problém. Spíše by se hodilo dle výběru umělců, umělkyně a uměleckých tendencí lépe specifikovat a formulovat téma bakalářské práce – dle mého názoru se práce více soustředí na téma konzumní společnosti, nadprodukce a s tím spojeného recyclingu a upcyclingu.

V teoretické části se objevují i určité nepřesnosti – např. na s. 60 je chybně uvedeno: „V roce 1960 Iris Clertová v pařížské galerii naplnila okno odpadky a různými předměty.“ Samozřejmě se nejedná o realizaci I. Clertové, ale o realizaci Armana nazvanou Plno v Galerii Iris Clertové! Dále na s. 20 je land art popisován jako opak minimal artu – obě tendence jsou však vzájemně provázané, mnohdy jak po stránce formální, tak i co se jednotlivých osobností týká. Podobně je K. Kintera popisován jako „nejvýznamnější osobnost mladé generace“, přičemž se jedná již o střední či starší střední generaci (nar. 1973).

Autorská část (kontext českého i světového umění, reflexe vlastní tvorby, dokumentace uměleckých děl):

Autorská část představuje malířskou tvorbu Anny Malíkové – jedná se celkem o 3 malby akrylem, bohužel není uvedena velikost pláten! V této části jsou popsány a vysvětleny motivy jednotlivých děl i použitá symbolika případně ikonografie. Je zmíněn i kontext současného českého umění, který díla formoval. Domnívám se však, že praktické části by prospělo, pokud by bakalantka po tvůrčí stránce více experimentovala, ukázala větší množství děl, předložila například i přípravné kresby k obrazům. Finální obrazy vnímám po formální a stylové stránce jako vzájemně nesoudržné.

Didaktická část je poměrně rozsáhlá. Bakalantka zajímavě pracovala ve výuce s vlastními díly jako s určitou motivací či vstupem do hodiny, ale také se současnou uměleckou tvorbou. Tato část obsahuje důsledný popis výuky, bohatou fotodokumentaci výstupů, reflexivní bilanci. Kritická bych byla k poslednímu výtvarnému úkolu, tedy k recyklaci plastu pro výtvarnou tvorbu, respektive k reflektivní bilanci formulované velmi zjednodušeně takto: „Všichni se shodli na tom, že mají radost, že pomohli přírodě.“ (s. 63)

Správnost citace a odkazů na literaturu: Bakalářská práce se odkazuje na literaturu z oblasti environmentalistiky, dějin umění, pedagogiky, didaktiky. U citací a referencí se objevuje kolísání mezi 2 citačními normami (většinou asi ISO 690, občas tzv. Harvardský systém). Navíc např. na s. 27, 28, 30 ad. odkazují poznámky pod čarou k více titulům (např. poznámka č. 38 odkazuje celkem ke 4 zdrojům).

Grafické, formální a jazykové zpracování: Vyhovující.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě: Diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě.

Datum: 9. 5. 2024

Podpis: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.